

Pedagogisch beleidsplan buitenschoolse opvang

BSO de Bezige Bij



Inhoud

1. Introductie	3
2. Missie en visie	4
2.1 Missie	4
2.2 Visie	4
3. Basis, BSO de Bezige Bij	5
4. Pedagogische doelen en uitgangspunten	7
4.1 Emotionele veiligheid	7
4.2 Het ontwikkelen van persoonlijke competenties	8
4.2.1 Emotionele competenties	8
4.2.2 Sociale competenties	8
4.2.3 Motorisch-zintuigelijke competenties	8
4.2.4 Cognitieve competenties	9
4.2.5 Taal en communicatieve competenties	10
4.2.6 Creatieve en beeldende competenties	10
4.3 Het ontwikkelen van sociale competenties	10
4.4 Het overdragen van normen en waarden	11
4.4.1 Afspraken en gewoonten	12
4.4.2 Samen spelen	12
4.4.3 Conflicten en ruzies	12
4.4.4 Feesten en rituelen	13
4.4.5 Andere culturen	13
4.4.6 Kinderen met een verstandelijke of lichamelijk beperking	14
5. Pedagogische werkwijze	14
5.1 Thomas Gordon	14
5.2 Actuele thema's	15
6. Beroepskracht-kindratio volgens de Wet Ikk	18
7. Kwaliteit	18
7.1 Mentor.....	18
7.2 Observeren.....	18
7.3 Maximale omvang en leeftijdsopbouw.....	18
7.4 Doorverwijzing.....	18
7.5 Oudercommissie.....	18
8. stagiairs en vrijwilligers	19
9. Aard en organisatie van activiteiten	25
10. Wenbeleid	25
11. Beleid incidenteel extra dag afnemen	26
12. Werkwijze omvang en leeftijdsopbouw	26
13. Pedagogisch medewerkers ondersteuning en toerusting	27

1. Introductie

Wanneer we in dit pedagogisch beleidsplan spreken over ouders, dan worden daarmee uiteraard ook verzorgers bedoeld. Waar gesproken wordt over “kind” dan kan dat ook over “kinderen” gaan. Voor de leesbaarheid schrijven we “hij” als het gaat om het kind en de pedagogisch medewerker. De plek waar wij opvang verzorgen noemen we de buitenschoolse opvang BSO de Bezige Bij.

Ons beleidsplan geeft ouders / verzorgers inzicht in de werkwijze en opvoedklimaat wat BSO de Bezige Bij biedt. Het geeft ons richting, inspiratie en houvast bij het pedagogisch handelen op de opvang. De ouders worden tijdens de intake op de hoogte gebracht van dit pedagogisch beleid. Tevens kunnen ze dit beleid vinden op onze website www.bsodebezigebij.nl en in hun persoonlijke digitale omgeving van Portabase.

Plezier, veiligheid, relatie, vertrouwen en ontwikkeling zijn de basis voor kinderen om zich te kunnen ontwikkelen. BSO de Bezige Bij vindt het belangrijk om actief te kijken en te luisteren naar kinderen en hen te stimuleren om hun eigen mogelijkheden te ontdekken. Wij willen elk kind het gevoel geven: 'Ik ben ik, en ik mag er zijn!'. Elk kind kan zichzelf zijn en heeft iets waardevols bij te dragen. Wij vinden het belangrijk dat kinderen zichzelf leren kennen, zich ontwikkelen op eigen tempo en eigen manier. Door de kinderen zelf te laten ontdekken en ruimte, rust, regelmaat en veiligheid te bieden geven wij het kind de mogelijkheid om (zelf)vertrouwen op te bouwen. En zich thuis voelt bij BSO de Bezige Bij.

U heeft voor BSO de Bezige Bij gekozen en mag erop vertrouwen dat wij goed voor uw kind zullen zorgen. De zorg voor uw kind legt u in onze handen. U en uw kind kunnen rekenen op goede zorg in een plezierige, veilige en vertrouwde omgeving, waar rust, reinheid, regelmaat en respect belangrijk zijn. Door samen te werken met u als ouders/verzorgers kunnen we dit creëren. Door onze samenwerking blijft de opvang (naam) is persoonlijk, kleinschalig en met korte lijntjes.

Ieder kind is welkom bij BSO de Bezige Bij. De buitenschoolse opvang is een voorziening, waar kinderen van 4 tot 13 jaar (tot de 1e dag van de maand waarop hij naar het voortgezet onderwijs gaat) gedurende vijf werkdagen per week tussen 7:00 en 18:00 uur kunnen verblijven. Na schooltijd en tijdens schoolvakanties vinden zij hier gezelligheid en opvang in een warme sfeer en kunnen ze deelnemen aan allerlei activiteiten. Professionele, op relatie gerichte, op MBO- of HBO -niveau opgeleide pedagogisch medewerkers begeleiden de groepen.

We gaan er van uit dat BSO de Bezige Bij opvang kan bieden aan ouders die:

- De zorg voor hun kind willen combineren met een baan of studie;
- De zorg voor hun kind een deel van de week willen delen i.v.m. ziekte of andere problemen in het gezin (sociaal medische indicatie);
- Speelgelegenheid en speelkameraadjes zoeken voor hun kind;
- Een inburgeringscursus volgen.

In dit pedagogisch beleidsplan beschrijft de BSO de Bezige Bij wat we doen en waarom we dat doen. Dit doen we aan de hand van onze missie, visie, de basis, de pedagogische doelen, de uitgangspunten en de pedagogische werkwijze waarop wij hieraan in de praktijk van de buitenschoolse opvang uitvoering willen geven.

Onder het pedagogisch beleid wordt dus verstaan “het aangeven van de richting en de middelen waarmee BSO de Bezige Bij gestelde pedagogische doelen wil gaan realiseren.”

2. Missie en visie

2.1 Missie

Bij BSO de Bezige Bij creëren we een fijne en veilige kinderopvang. Een opvang waar kinderen de eigen persoonlijkheid en kwaliteiten ontdekken, ontplooiën en ontwikkelen. Dankzij de deskundige leiding van de professionele, sensitieve en op relatiegerichte pedagogisch medewerkers bieden we die fijne, vertrouwde en veilige omgeving waar de kinderen de eigen plek in de groep en de maatschappij durven te ontdekken en weten te vinden. Ouders delen de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van de kinderen met een gerust hart en vol vertrouwen met ons en de kinderen komen graag bij BSO de Bezige Bij.

2.2 Visie

Bij BSO de Bezige Bij staan plezier, veiligheid, vertrouwen en ontwikkeling spelenderwijs centraal. De pedagogisch medewerkers van BSO de Bezige Bij nemen de tijd voor ieder kind. Zij gaan ervan uit dat aandacht en relatie voor elk kind belangrijk is om zich te kunnen ontwikkelen. Ze luisteren naar de kinderen en gaan met hen in gesprek. Ze stimuleren hen om de eigen mogelijkheden, kwaliteiten en talenten te ontdekken. Met respect voor zichzelf en voor de omgeving vinden kinderen zo een plek in de BSO en de maatschappij. BSO de Bezige Bij zorgt zo dat ieder kind het gevoel heeft: "Ik ben ik en ik ben oké!". We helpen kinderen in deze ontwikkeling volgens onze visie.

Onze visie op ontwikkeling met ouders.

Wij besteden veel aandacht aan het contact met de ouders. Zij vertrouwen ons met hun kinderen en samen geven we leiding aan de ontwikkeling van het kind. Hiervoor is een duidelijke communicatie nodig en dat vindt niet alleen formeel plaats op ouderavonden en oudergespreksavonden, maar ook dagelijks bij het halen en brengen van de kinderen. Samen met ouders delen we de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van de kinderen.

Onze visie op gezondheid.

Bij BSO de Bezige Bij zijn we ons bewust dat gezondheid en leefstijl een grote invloed heeft op het welzijn van mensen en kinderen in het bijzonder. Beweging, gezonde voeding en gezonde gewoontes lopen als een rode draad door ons handelen. Van gezonde snacks zoals groente en fruit tot het aanbieden van uitdagende fysieke activiteiten om kinderen uit te dagen en een actieve gezonde leefstijl aan te leren.

Onze visie op spel

Wij vinden het belangrijk dat de kinderen die de kinderopvang bezoeken, de mogelijkheid krijgen om vrij te kunnen spelen met voldoende ruimte om zich heen. Door vrij te spelen ontdekken de kinderen hun eigen mogelijkheden en leren ze de eigen kwaliteiten kennen in relatie tot de wereld om hen heen. Dit kan heel praktisch zijn, zoals motorische ontwikkeling wanneer kinderen met water, zand en modder spelen, als sociale ontwikkeling wanneer kinderen delen en samen werken.

Wij bieden de kinderen allerlei mogelijkheden om te spelen, activiteiten te ondernemen en andere kinderen te ontmoeten. Zo begeleiden wij de kinderen in het ontwikkelen van allerlei cruciale vaardigheden: taalvaardigheden, creativiteit, cognitief, motorisch of sociaal-emotioneel maar ook vaardigheden die nodig zijn om de eigen plaats in de maatschappij te ontdekken: cultureel, identiteit en tradities. Door een uitgebreide cyclus van gevarieerde workshops en activiteiten komen we tegemoet aan de ontwikkeling binnen spel.

Onze visie op ontwikkeling binnen veiligheid en relatie

De pedagogisch medewerkers van BSO de Bezige Bij hebben een cruciale rol in het begeleiden van kinderen in de ontwikkeling. Elke situatie kan zich lenen voor gesprekken en begeleidingsmogelijkheden om de volgende stap in de ontwikkeling te kunnen zetten. De pedagogisch medewerkers gaan in gesprek met de kinderen, stellen vragen of wijzen op nieuwe mogelijkheden. Kinderen maken hierbij natuurlijk zelf keuzes en krijgen daar vrijheid in. De pedagogische medewerkers bouwen een band van vertrouwen en veiligheid op met de kinderen. Vanuit deze relatie kunnen de pedagogisch medewerkers afstemmen op de behoeften van de kinderen. Zo krijgen kinderen vertrouwen in de omgeving, maar ook in zichzelf. Zo nemen de pedagogisch medewerkers ook echt de rol van opvoeder op zich.

Samengevat:

BSO de Bezige Bij laat zich inspireren door ervaringsgerichte stromingen; het welbevinden en de betrokkenheid van kinderen staat bovenaan, dit is een voorwaarde voor ontwikkeling. Wij richten ons op wat er in de kinderen omgaat, wat hen raakt en hen motiveert. Door daarbij aan te sluiten, zal het kind zo betrokken mogelijk zijn en kan het zich beter ontwikkelen. Er wordt daarbij een omgeving gecreëerd met voor kinderen interessante en uitdagende materialen en activiteiten. De ervaringsgerichte dialoog, het gesprek, helpt ons om een goede relatie met elk kind op te bouwen, hen zo goed mogelijk te begrijpen en te begeleiden.

Bij BSO de Bezige Bij laten we ons inspireren door de opvoedingsstijl van Thomas Gordon. In hoofdstuk 5 wordt deze visie nader toegelicht.

3. Basis, BSO de Bezige Bij

Het opvoeden van kinderen in de kinderopvang staat officieel op de agenda als erkende leefomgeving tussen gezin en school. Opvoeders in deze drie leefomgevingen hebben in principe hetzelfde doel voor ogen: kinderen de kans geven om zich te ontwikkelen tot personen die goed functioneren in de samenleving. Ieder draagt daar op zijn manier aan bij, afhankelijk van de ontwikkelingsfase van de kinderen en de mogelijkheden die de leefomgeving biedt. Daarom heeft professor M. Riksen Walraven gemeenschappelijke basisdoelen geformuleerd voor de opvoeding in de BSO en het gezin, aan de hand van de vraag wat kinderen in de eerste levensjaren nodig hebben voor hun welzijn en ontwikkeling. Deze basisdoelen zijn opgenomen in de Wet Kinderopvang.

BSO de Bezige Bij biedt verantwoorde kinderopvang, waaronder wordt verstaan:

1. Het in een veilige en gezonde omgeving bieden van emotionele veiligheid aan kinderen;
2. Het bevorderen van persoonlijke competentie van kinderen;
3. Het bevorderen van sociale competentie van kinderen;
4. De socialisatie van kinderen door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen.

In het kader van het bieden van verantwoorde kinderopvang, draagt BSO de Bezige Bij er in ieder geval zorg voor, rekening houdend met de ontwikkelingsfase waarin kinderen zich bevinden:

- a. Op een sensitieve en responsieve manier met kinderen wordt omgegaan, respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen voelen;
- b. Kinderen spelenderwijs worden uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving;
- c. Kinderen worden begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden;
- d. Kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

Alle pedagogisch medewerkers beschikken over onderstaande interactievaardigheden:

- a. Sensitieve responsiviteit:
De pedagogisch medewerker kan signalen van een kind dat zich niet goed voelt of behoefte heeft aan ondersteuning opmerken, goed interpreteren en er passend op reageren;
- b. Respect voor autonomie:
De pedagogisch medewerker geeft het kind veel ruimte om zelf dingen te doen, ze stimuleert kinderen actief om dingen zelf te proberen en respecteert ook eigen ideeën en oplossingen;
- c. Structureren/grenzen stellen:
De pedagogisch medewerker kan kinderen duidelijk maken wat er van hen verwacht wordt en ervoor zorgen dat zij zich daar ook aan houden;
- d. Praten en uitleggen:
De pedagogisch medewerker legt goed uit, praat niet alleen regelmatig met de kinderen, maar stemt ook de timing en inhoud van de interacties af op het begripsniveau en interesse van kinderen;
- e. Ontwikkelingsstimulering:

De pedagogisch medewerker kan kinderen extra stimuleren om hun motorische-, cognitieve, en taalontwikkeling en creativiteit te ontwikkelen;

f. Begeleiden van interacties:

De pedagogische medewerker besteedt aandacht aan positieve interacties tussen kinderen en probeert deze te bevorderen.

BSO de Bezige Bij gaat uit van de vier pedagogische basisdoelen en de zes interactievaardigheden zoals hierboven omschreven. Daarnaast hanteren wij drie basis ijkpunten voor BSO de Bezige Bij.

- De groep
- De pedagogisch medewerkers
- De ouders

De groep

De buitenschoolse opvang is de plek waar kinderen samen opgroeien. Ook de groepsruimte speelt een belangrijke rol bij de ontwikkeling. De sfeervolle binnen en buitenruimte zijn afgestemd op de verschillende ontwikkelingsfasen en – behoeften.

De basisgroep van BSO de Bezige Bij bestaat uit maximaal 24 kinderen van 4 t/m 13 jaar oud. Tijdens de BSO middag wordt deze groep regelmatig uiteen gehaald voor activiteiten in kleinere groepen.

De pedagogisch medewerkers

De op minimaal MBO opgeleide pedagogisch medewerkers zijn de spil in de opvang. Zij zijn dagelijks met de kinderen bezig. Zij worden individueel en in teamverband ondersteund en gecoacht en volgen regelmatig (bij)scholingen.

De ouders

Samen met de ouders zetten wij ons in voor de kinderen. BSO de Bezige Bij hecht veel waarde aan het opbouwen van een goede band met ouders middels diverse soorten gesprekken. De rondleiding, het kennismakingsgesprek, het wennen, het halen en brengen en het jaarlijkse oudergesprek over de ontwikkellijn. Ieder jaar is er voor de buitenschoolse opvang een ouderavond. De oudercommissie praat mee en adviseert op beleidsniveau.

4. Pedagogische doelen en uitgangspunten

In de Wet kinderopvang staan vier pedagogische doelen beschreven: emotionele veiligheid, persoonlijke competenties, sociale competenties en waarden en normen. Dit hoofdstuk geeft per pedagogisch doel uitleg en beschrijft hoe deze doelen bij BSO de Bezige Bij in de praktijk vormgegeven worden.

4.1 Emotionele veiligheid

Het bieden van emotionele veiligheid draagt bij aan het welbevinden van kinderen.

Een veilig klimaat stimuleert kinderen belangstelling te tonen voor hun omgeving, ontwikkelt hun concentratievermogen en stelt ze in staat te ontspannen en te genieten van alle mogelijkheden die ze aangeboden krijgen om zich te ontwikkelen. Het realiseren van emotionele veiligheid is de basis voor het behalen van de drie andere pedagogische basisdoelen, te weten persoonlijke competentie, sociale competentie en normen en waarden. Het realiseren van emotionele veiligheid binnen BSO de Bezige Bij ligt in het opbouwen van goede en vertrouwde relaties tussen de kinderen en de pedagogisch medewerkers, de relatie tussen pedagogisch medewerkers en de ouders en de relatie tussen de kinderen onderling, het wij-gevoel. Daarnaast speelt structuur en daarmee voorspelbaarheid een grote rol.

Bij BSO de Bezige Bij heeft een kind met andere volwassenen te maken dan thuis. Een kind moet zich kunnen hechten aan bepaalde mensen, aangezien een goede hechting de basis is voor zelfvertrouwen en zelfstandigheid. Daarom is het voor kinderen belangrijk dat zij te maken krijgen met vaste personen in hun omgeving. Dat is een van de redenen waarom we bij BSO de Bezige Bij zoveel mogelijk werken met vaste pedagogisch medewerkers en invalkrachten. Er werken per dagdeel 1 of 2 vaste pedagogisch medewerkers met eventueel een stagiair die met het kind vertrouwd zijn.

Vanuit de vertrouwensband die er gegroeid is tussen de pedagogisch medewerker en het kind, kan de

pedagogisch medewerker het kind leren op een sociaal verantwoorde manier met andere kinderen om te gaan. De pedagogisch medewerker helpt en begeleidt het individuele en het sociale gedrag van het kind. Hij/zij ondersteunt de kinderen bij het oplossen van ruzies onderling en hij/zij heeft daarbij ook een voorbeeldfunctie. Binnen dit proces maken we gebruik van collegiale consultatie. Hierbij overleggen pedagogisch medewerkers met elkaar over ontstane situaties, eigen of geobserveerde gevoelens, gedrag en gebeurtenissen. Zo kunnen we beter garanderen dat er binnen BSO de Bezige Bij wordt gehandeld volgens één lijn en één visie en kunnen we dit beter borgen.

BSO de Bezige Bij kent elke dag een aantal vaste, steeds terugkerende onderdelen op steeds dezelfde tijden zoals de eetmomenten, buitenspelen, activiteiten en vrij spelen.

Alle gevoelens van de kinderen worden serieus genomen en positief ontvangen/erkend door de pedagogisch medewerkers. Emoties die kinderen tonen bij bijvoorbeeld een moeizaam afscheid van vader of moeder worden gesignaleerd door de pedagogisch medewerker, benoemd en uitgelegd zodat kinderen zich gezien en gehoord voelen. Verder worden kinderen geholpen bij het oplossen van conflicten met andere kinderen waarin we het volgende concept hanteren: de betrokken kinderen mogen om de beurt hun verhaal vertellen en iedereen luistert naar elkaar. De pedagogisch medewerker gaat samen met de kinderen op zoek naar een voor iedereen acceptabele oplossing.

4.2 Het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Met persoonlijke competentie wordt bedoeld op de ontwikkeling van brede persoonskenmerken, zoals veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen en flexibiliteit, die de kinderen in staat stellen om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. De volgende persoonlijke competenties worden onderscheiden:

1. Emotionele competenties
2. Sociale competenties
3. Motorisch-zintuigelijke competenties
4. Cognitieve competenties
5. Taal en communicatieve competenties
6. Expressieve en beeldende competenties

Hieronder staat per persoonlijke competenties beschreven hoe dit bij BSO de Bezige Bij in de praktijk wordt vormgegeven.

4.2.1 Emotionele competenties

BSO de Bezige Bij probeert ervoor te zorgen dat een kind zich veilig en geborgen voelt. Een goede hechting is de basis voor zelfvertrouwen en zelfstandigheid. Vanuit de veilige en vertrouwde relatie met de volwassene gaat het kind de wereld om zich heen verkennen, steeds een stapje verder. Hij leert vertrouwen op een bepaalde regelmaat; de wereld wordt voorspelbaar en begrijpelijk. In paragraaf 4.1 is nader omschreven hoe BSO de Bezige Bij hier invulling aan geeft.

4.2.2 Sociale competenties

Vanuit de vertrouwensband die er gegroeid is tussen de pedagogisch medewerker en het kind, kan de pedagogisch medewerker het kind leren op een sociaal verantwoorde manier met andere kinderen om te gaan. De pedagogisch medewerker helpt en begeleidt het individuele en het sociale gedrag van het kind door begeleidend op te treden bij conflicten en machtsverschillen en een voorbeeldfunctie te vervullen.

De kinderen mogen, als ze dat willen, helpen met de dagelijks terugkerende 'grote mensen dingen' zoals bijvoorbeeld eten en drinken klaarmaken en tafel dekken. Dit wordt beloond met complimenten en dankbaarheid van de pedagogisch medewerkers. De kinderen krijgen zo grip op het functioneren van de volwassen wereld en ontwikkelen een groeiend gevoel van eigenwaarde. In paragraaf 4.3 wordt dieper ingegaan op de ontwikkeling van sociale competenties.

4.2.3 Motorisch-zintuigelijke competenties

Er wordt onderscheid gemaakt tussen grove en fijne motoriek. Grove motoriek zijn de grote gebaren zoals bukken, lopen, rennen, traplopen en fietsen. Fijne motoriek zijn de kleine bewegingen die je met handen en vingers maakt. Door veel oefening leren kinderen hun mogelijkheden en hun beperkingen kennen, ze worden zich bewust van zichzelf.

Bij BSO de Bezige Bij wordt ervoor gezorgd dat zowel de jongste op de groep als de oudste kinderen genoeg bewegen. Dit doen wij door middel van ons divers sportaanbod. Regelmatig is er een workshop beschikbaar voor de kinderen waarbij de sporten kunnen ontdekken of met sport/spel aan de slag gaan in de gymzaal.

De kinderen krijgen zoveel mogelijk de kans om zelf hun motorische competenties en het zelfvertrouwen te vergroten. Het groepsproces is bij deze ontwikkeling van groot belang. Kinderen leren van elkaar en moedigen elkaar aan. BSO de Bezige Bij stimuleert de kinderen iets te doen wat ze moeilijk of wellicht spannend vinden om te doen. Hierbij kun je denken aan zelf proberen je schoenen aan te doen. We helpen daar waar nodig is. Ook de buitenruimte is heel belangrijk, hier kunnen de kinderen vrijuit rennen en spelen. De pedagogisch medewerkers gaan zoveel mogelijk naar buiten met de kinderen. Het liefst elke dag als het weer het toelaat. Buiten is extra speelgoed voor het stimuleren van de grove motoriek. Tijdens de groepsactiviteiten zoals knutselen en kleien doen ook zoveel mogelijk kinderen mee, om hun stap voor stap bekend te maken met allerlei activiteiten die de fijne motoriek stimuleren. De pedagogisch medewerkers laten de kinderen steeds weer met elke activiteit op hun eigen niveau meedoen. Ook hier maken wij gebruik van experts binnen hun vakgebied d.m.v. diverse workshops.

De inrichting van BSO de Bezige Bij sluit aan bij de beleevingswereld van de kinderen en de ruimtes zijn veilig en schoon. De kinderen kunnen zo vol overgave spelen en bewegen. Hierdoor leren ze op zichzelf en hun omgeving te vertrouwen. BSO de Bezige Bij moedigt kinderen aan om nieuwe activiteiten of spelletjes te doen en stimuleert de kinderen in hun ontwikkeling door ergens een nieuwe uitdaging aan toe te voegen, bijvoorbeeld door een puzzel aan te bieden met net wat meer stukjes dan het kind gewend is.

Het is de taak van de pedagogisch medewerkers om in de gaten te houden dat kinderen niet te veel zintuiglijke prikkels en indrukken tegelijk opdoen. Kinderen worden daar druk of onrustig van. Bij de inrichting van de ruimte is dit een blijvend punt van aandacht. Binnen dit proces maken we gebruik van collegiale consultatie. Hierbij overleggen pedagogisch medewerkers met elkaar over ontstane situaties, eigen of geobserveerde gevoelens, gedrag en gebeurtenissen. Zo kunnen we beter garanderen dat er binnen BSO de Bezige Bij wordt gehandeld volgens één lijn en één visie en kunnen we dit beter borgen.

4.2.4 Cognitieve competenties

Bij de cognitieve ontwikkeling gaat het om het onderscheiden en herkennen van voorwerpen en het leggen van verbanden tussen gebeurtenissen. Je leert door te doen. Naarmate kinderen zich beter voortbewegen, kunnen ze een steeds wijdere omgeving verkennen en onderzoeken. De wereld wordt voor een kind telkens groter en groter naarmate het kind zich ontwikkelt. Kennis ontstaat vooral door ervaringen: al kijkend, voelend, proevend en tastend ervaren ze dat dingen heel verschillend zijn. Alle kinderen zijn nieuwsgierig en leergierig en hebben een aangeboren belangstelling voor de omgeving. Speelgoed, spel en geluiden bevorderen de cognitieve ontwikkeling. Spel en spelmaterialen zijn goede hulpmiddelen om ervaring op te doen en de ontwikkeling van het denken te stimuleren.

Al bouwend worden kinderen handiger en krijgen ze zicht op verhoudingen, maten en evenwicht. Kennis verwerft een kind door ervaringen uit het dagelijks leven thuis en in de opvang. Pedagogisch medewerkers bieden materialen aan, doen spelletjes en gaan eropuit. De kinderen ontdekken de wereld samen met elkaar. Het is de taak van de pedagogisch medewerkers om de kinderen hierin te volgen en waar nodig mee te denken en bij te springen en hen zo te stimuleren bij hun onderzoek.

4.2.5 Taal en communicatieve competenties

De leeftijdsperiode van 0 tot 6 jaar is de periode waarin de taalverwerving plaatsvindt. Een goede taalontwikkeling is van essentieel belang voor het verdere leven van een kind. Het is immers het middel om

contact te maken, om uitdrukking te geven aan gevoelens en behoeften en het is het middel dat toegang verschaft tot een gemeenschappelijke denkwereld. De omgeving van het kind is van wezenlijk belang voor de taalontwikkeling. Kinderen gaan praten omdat ze in een omgeving verkeren waar er met en tegen hen gepraat wordt.

Uit onderzoek blijkt dat de conversatie gewoonten met een kind belangrijk zijn. Vooral het stellen van vragen, het doorvragen op wat een kind gezegd heeft en nog eens in andere woorden herhalen wat er gezegd wordt blijken een positieve invloed te hebben op de taalontwikkeling. Bij de buitenschoolse opvang wordt daarom veel aandacht besteed aan het praten en luisteren naar elkaar. Kinderen worden aangemoedigd om ook via de taal duidelijk te maken wat ze willen (al blijft het non-verbaal uiten van emoties belangrijk).

4.2.6 Creatieve en beeldende competenties

Bij creativiteit gaat het erom dat een kind zich leert uit te drukken naar eigen aard en persoonlijkheid. Het is een mogelijkheid om de wereld zelf vorm te geven, te vertalen en te begrijpen. Het is ook het uitdrukking kunnen geven aan gevoelens. De kinderen kunnen met beeldend materiaal, maar ook met fantaspiespel de wereld ontdekken en opnieuw vormen. Met behulp van allerlei materialen bouwen ze hun eigen wereld en geven ze zo hun ervaringen een plaats; een vertaling van de wereld om hen heen zoals zij die ervaren. Pedagogisch medewerkers volgen hier het kind. Ruimte voor creativiteit is er op de opvang ruimschoots. Er wordt gewerkt met kosteloos materiaal; kartonnen dozen, oude lappen, spullen uit de natuur. Ook wordt volop gebruikt gemaakt van zand, water, klei, verf en plaksel. Voorop staat dat de kinderen er plezier in hebben en lekker bezig zijn. Het resultaat is niet het belangrijkste. Voorgevormde materialen zoals kleurboeken, kant en klare stempels en kleivormen bieden we beperkt aan. Bij de creatieve workshops zullen dan ook verschillende materialen gebruikt worden die voor de kinderen zowel bekend als onbekend kunnen zijn.

Er is voor elk ontwikkelingsgebied (emotioneel, sociaal, motorisch-zintuiglijk, cognitief, taal en communicatief, creatief en beeldend) voldoende spelmaterialen aanwezig zodat een kind ruimschoots kan kiezen, zoals (voorlees)boeken, muziek, knutselmateriaal, spelletjes, puzzels, poppen, auto's en verkleedkleden.

4.3 Het ontwikkelen van sociale competenties

'Samen spelen, samen delen.' Kinderen leren al op jonge leeftijd om te gaan met anderen. Op BSO de Bezige Bij groeien kinderen tussen leeftijdsgenoten op en leren zij van- en rekening te houden met jongere en/of oudere kinderen. Vriendjes maken, ruzie maken, elkaar helpen, compromissen sluiten, delen, zich in een ander verplaatsen, verantwoordelijkheid nemen, bijdragen aan een (groeps)proces, communiceren; allemaal verwerving van vaardigheden in de omgang met andere kinderen en het aangaan van relaties.

Bij BSO de Bezige Bij werken we aan een veilige en hechte relatie tussen de pedagogisch medewerker en het kind. Het is belangrijk dat de pedagogisch medewerkers de kinderen leren aanvoelen en een kind begrijpen. De grondhouding van actief kijken en luisteren naar de kinderen, is hierbij een belangrijk uitgangspunt. De kinderen zijn afhankelijk van de zorg van de pedagogisch medewerker. Ieder kind moet worden geaccepteerd zoals het is en serieus genomen worden of het nu een verlegen kind of een enthousiast kind is, een kind dat zijn eigen gang gaat of een kind dat veel aandacht vraagt. Naast de hechte relatie tussen het kind en de pedagogisch medewerker is het belangrijk dat een pedagogisch medewerker zorgt dat een kind in relatie tot zijn groepsgenootjes tot zijn recht komt. Pedagogisch medewerkers maken gebruik van de kracht van de groep zelf. Kinderen kunnen elkaar helpen, stimuleren en troosten maar kinderen kunnen elkaar ook plagen en dwarszitten. Als pedagogisch medewerker kun je veel sociale vaardigheden doorgeven aan de kinderen in een groep, "goed voorbeeld doet goed volgen." We verwelkomen de kinderen als ze binnen komen en zeggen gedag als ze weer naar huis gaan. Dit verwachten we (zo mogelijk) ook van de kinderen. Als kinderen een conflict hebben, grijpen we niet direct in. Zo leren de kinderen de consequenties van het eigen gedrag ervaren en zich staande te houden in de groep. We observeren de situatie en gaan pas bemiddelen als het de kinderen niet zelf lukt het conflict op te lossen. Binnen dit proces maken we gebruik van collegiale consultatie. Hierbij overleggen pedagogisch medewerkers met elkaar over ontstane situaties, eigen of geobserveerde gevoelens en gedrag en gebeurtenissen. Zo kunnen we beter garanderen dat er binnen BSO de Bezige Bij wordt gehandeld volgens één lijn en één visie en kunnen we dit beter borgen.

Er zijn veel dingen die kinderen samen kunnen doen. Samen buiten spelen, samen met de lego, de trein en zo is er nog veel meer. Als een kind kiest voor een activiteit waarbij je samen kunt spelen, vragen we met wie ze dat willen gaan doen of we vragen wie er nog meer aan dezelfde activiteit mee wil doen.

4.4 Het overdragen van normen en waarden

Kinderen maken zich normen en waarden eigen om mee te kunnen doen in de samenleving. De normen en waarden die de kinderen meekrijgen vanuit het gezin (door beloning, begrenzing, uitleg en dingen voor te doen) waarin ze opgroeien, nemen ze mee naar de opvang en omgekeerd. Belangrijk is dat de socialisering van het gezin en de kinderopvang op elkaar en op ontwikkelingsniveau is afgestemd. Zo leren kinderen normen en waarden van thuis en maken ze kennis met andere sociale en culturele achtergronden van bijvoorbeeld groepsgenootjes en pedagogisch medewerkers. Kinderen leren zo impliciet en expliciet meer algemene normen en waarden.

Het overbrengen van waarden en normen speelt in de opvoeding een voortdurende rol. Het speelt door alle eerder genoemde onderwerpen heen. Handelen is immers nooit vrij van normen en waarden. In alledaagse handelingen en reacties op kinderen dragen de pedagogisch medewerkers voortdurend waarden en normen over. Er zijn veel praktijksituaties te noemen. Het taalgebruik van de pedagogisch medewerkers en andere medewerkers, de afspraken rond het samenwerken, het omgaan met conflicten en ruzies, het uiten van emoties, de manier waarop een pedagogisch medewerker luistert. Bij BSO de Bezige Bij bespreken we regelmatig

Alle kinderen zijn welkom bij BSO de Bezige Bij. Verschillen worden gezien als een verrijking van de groep. De pedagogisch medewerkers houden rekening met andere culturele of levensbeschouwelijke gewoonten zoals het niet eten van varkensvlees. In het activiteitenaanbod proberen de pedagogisch medewerkers activiteiten aan te dragen waardoor kinderen hun wereldbeeld verbreden. Dit b.v. door te praten over wat er gebeurt in de wereld of door niet westerse muziek te draaien. Dit gebeurt los van de mogelijke aanwezigheid van kinderen met een niet-Nederlandse achtergrond.

Elk kind in de groep is uniek en anders. “Anders zijn” heeft niet alleen te maken met culturele achtergrond maar ook met andere gewoonten thuis of verschillen in uiterlijk. De houding van de pedagogisch medewerkers is bepalend voor de sfeer in de groep. Door een sfeer te creëren waarin verschillen geaccepteerd worden, gaan kinderen makkelijker om met het anders zijn. Hoe jong de kinderen ook zijn, andere kinderen discrimineren op grond van huidskleur of culturele kenmerken (bijv. kleding van kinderen of ouders). Het besef van “anders zijn” begint al vroeg. Wanneer de pedagogisch medewerker dit merkt, spreekt ze de betreffende kinderen hierop aan. Het doel is om hierbij te benadrukken dat verschillen overal aanwezig zijn en dat we deze verschillen accepteren. Hierbij creëren we een onderlinge sfeer waarin er ruimte is voor iedereen en iedereen zichzelf kan zijn.

4.4.1 Afspraken en gewoonten

In deze paragraaf benoemen we een aantal onderwerpen waarin normen en waarden een expliciete rol spelen bij BSO de Bezige Bij.

Ieder kind mag er zijn en wordt geaccepteerd. Zo kan een relatie ontstaan waarin een kind kan groeien en zich ontwikkelen. Dit betekent niet dat alle gedrag klakkeloos geaccepteerd wordt. Waar nodig neemt de pedagogisch medewerker de verantwoordelijkheid. Pedagogisch medewerkers zijn duidelijk tegen de kinderen over wat wel en niet mag en trekken zo veel mogelijk één lijn. Dit geeft kinderen houvast en brengt rust. Afspraken over wat wel en niet mag, zijn dus nodig om het samenzijn in een groep voor alle kinderen plezierig te laten zijn. Deze afspraken worden in de groep geleerd en worden voor een deel bepaald door de afspraken hierover binnen de kinderopvang. Voor een deel spelen de normen en waarden een rol, die pedagogisch medewerkers vanuit de eigen jeugd hebben meegekregen, hun temperament, hun karakter en hun culturele achtergrond. Hoe je zelf bent opgevoed kom je altijd weer tegen in het werken met kinderen.

Er zijn afspraken om samen te spelen zoals elkaar geen pijn doen, geen speelgoed afpakken, elkaar helpen en rekening houden met elkaar. Er zijn afspraken rond verzorging en voeding zoals: neus snuiten, handen wassen voor het eten, aan tafel blijven zitten, met je mond dicht eten, naar elkaar luisteren wanneer aan tafel iets verteld wordt. Ook het gebruik van speelgoed en ruimtes is aan afspraken gebonden. Kinderen corrigeren elkaar hierin. Samen speelgoed opruimen, leren dat we binnen rustig met elkaar praten maar dat

je buiten mag gillen/schreeuwen. Kinderen weten na een tijdje precies waar ze wel of niet aan mogen komen. Eigen initiatief van kinderen waarderen we zoveel mogelijk, juist dit initiatief zorgt voor een fijn en veilig gevoel waarin een kind zichzelf kan zijn. Waar nodig kunnen de pedagogisch medewerkers dit proces stimuleren, stroomlijnen met andere kinderen of afremmen. Binnen dit proces maken we gebruik van collegiale consultatie. Hierbij overleggen pedagogisch medewerkers met elkaar over ontstane situaties, eigen of geobserveerde gevoelens en gedrag en gebeurtenissen. Zo kunnen we beter garanderen dat er binnen BSO de Bezige Bij wordt gehandeld volgens één lijn en één visie en kunnen we dit beter borgen.

4.4.2 Samen spelen

Bij BSO de Bezige Bij hebben we 1 basisgroep in deze groep is een kind eerst de jongste en later de oudste. Kinderen leren rekening te houden met elkaars behoeften en (on)mogelijkheden. Soms moet een kind even wachten om samen met een pedagogisch medewerker een boekje te kijken, omdat een pedagogisch medewerker bezig is met een andere activiteit.

BSO de Bezige Bij heeft gekozen voor transparantie door indeling en inrichting van de ruimte. De buitendeur staan geregeld open, waardoor kinderen wanneer ze dat willen onder toezicht kunnen genieten van de buitenlucht. De pedagogisch medewerker is verantwoordelijk voor de kinderen die op dat moment in de buitenlucht willen spelen. Zo gaat er altijd een pedagogisch medewerker mee naar buiten. Mocht dit niet haalbaar zijn is de deur dicht. BSO de Bezige Bij vindt buiten zijn erg belangrijk. De 'eigen' pedagogisch medewerker blijft verantwoordelijk voor de dagelijkse verslaglegging en persoonlijke verzorging.

Dagindeling op de groep:

Beschrijf hier de dagindeling per groep met de tijden erbij. Uiteraard is dit een indicatie.

Schoolweken maandag, dinsdag, donderdag, vrijdag

Van	Tot	Activiteit
7:00	7:15	Inloop
7:15	7:45	Mogelijkheid tot ontbijten, kinderen die niet meer hoeven te eten, drinken even wat mee aan tafel.
7:45	8:20	Vrij spel
8:20	8:25	Opruimen
8:25	14:15	Naar school
14:15	14:30	Nakletsen en wat drinken/groenten en fruit eten
14:30	16:00	Activiteit
16:00	16:30	Vrij spel
16:30	18:00	Vrij spel en mogelijkheid tot ophalen

Schoolweken woensdag

Van	Tot	Activiteit
7:00	7:15	Inloop
7:15	7:45	Mogelijkheid tot ontbijten, kinderen die niet meer hoeven te eten, drinken even wat mee aan tafel.
7:45	8:20	Vrij spel
8:20	8:25	Opruimen
8:25	12:30	Naar school
12:30	13:00	Lunchen
13:00	14:15	Vrij spel
14:15	14:30	Nakletsen en wat drinken/groenten en fruit eten
14:30	16:00	Activiteit
16:00	16:30	Vrij spel
16:30	18:00	Vrij spel en mogelijkheid tot ophalen

Vakantieweken

Van	Tot	Activiteit
7:00	7:15	Inloop
7:15	7:45	Mogelijkheid tot ontbijten, kinderen die niet meer hoeven te eten drinken even wat mee aan tafel.
7:45	8:30	Vrij spel
8:30	10:00	Activiteit
10:00	10:15	Fruit eten en drinken
10:15	11:00	Buiten spelen
11:00	12:30	Vrij spel
12:30	13:00	Lunchen
13:00	14:00	Vrij spelen
14:00	15:30	Activiteit
15:30	16:30	Vrij spelen
16:30	18:00	Vrij spelen en ophaalmogelijkheid

4.4.3 Conflicten en ruzies

Wanneer kinderen groter worden, zoeken ze steeds meer interactie met de omgeving. Tegelijkertijd ontwikkelen ze op moreel gebied ook steeds meer. Ze gaan de eigen grenzen ontwikkelen en verdedigen, maar komen ook de grenzen van andere kinderen en volwassenen tegen. Dat kan conflicten geven. In eerste instantie kijkt een pedagogisch medewerker of een kind een onenigheid zelf aankan en tot een goede oplossing kan komen. Zij hoeft dan niet in te grijpen. Kinderen krijgen die ruimte omdat juist die ruimte nodig is om de grenzen van zichzelf en anderen te leren kennen. De pedagogisch medewerkers houden altijd zicht op de veiligheid binnen dit proces, wanneer de veiligheid (in elke vorm: sociaal, emotioneel of fysiek) in het geding kan komen, grijpt de pedagogisch medewerker wel in. Een blik of de stem van de pedagogisch medewerker is soms al voldoende om een kind te herinneren aan wat wel of niet kan. Bij conflicten gebruiken pedagogisch medewerkers vaak de uitgangspunten van het actief luisteren. Het is belangrijk om als pedagogisch medewerker in de gaten te houden en met collega's te bespreken waarom kinderen in conflicten met andere kinderen komen. Zeker als dit vaker gebeurt, kan er een onderliggend probleem zijn wat aangekaart moet worden.

Wanneer je als pedagogisch medewerker in de gaten krijgt wat de reden is, is het makkelijker te bepalen hoe je daarmee omgaat. De pedagogisch medewerker kan het kind dan begeleiden om minder conflicten te krijgen en om deze zelf op te lossen. Binnen dit proces maken we gebruik van collegiale consultatie. Hierbij overleggen pedagogisch medewerkers met elkaar over ontstane situaties, eigen of geobserveerde gevoelens en gebeurtenissen. Zo kunnen we beter garanderen dat er binnen BSO de Bezige Bij wordt gehandeld volgens één lijn en één visie.

BSO kinderen hebben veel aan elkaar, maar ze kunnen elkaar ook onderdrukken.

De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen om op een respectvolle manier met elkaar om te gaan en duidelijk te maken wat ze wel en niet willen. Regel in de groep is dat kinderen elkaar geen pijn mogen doen. Kinderen, zelfs vrienden, krijgen weleens ruzie. In eerste instantie laten pedagogisch medewerkers de kinderen ruzies zelf oplossen.

Kinderen in conflict met elkaar leren voor zichzelf op te komen en te onderhandelen.

Bij conflicten kan de pedagogisch medewerker ruimte geven om zelf naar oplossingen te zoeken. Zij kan de kinderen leiden in het zoeken naar een oplossing, wanneer ze er zelf niet uitkomen of wanneer één het onderspit dreigt te delven.

Schoppen of slaan kunnen uitdrukkingen zijn van het onvermogen om gevoelens te uiten en uit onmacht.

Kinderen zijn bezig te leren hoe zij aangeven wat zij wel en niet willen. Ruzies horen erbij.

Door tegen elkaar te zeggen wat het probleem is, neemt de behoefte om je boosheid en woede lichamelijk te uiten af. Soms is het echter nodig om af te koelen voordat het kind kan zeggen wat er aan de hand is.

Pedagogisch medewerkers dwingen het kind niet om te praten, eventueel kan de pedagogisch medewerker er later op terugkomen.

Als BSO de Bezige Bij vinden we het van belang om de kinderen duidelijk te maken dat we hun gedrag soms afkeuren, maar niet het kind zelf. We straffen het gedrag, niet het kind.

Het is af en toe nodig om kinderen te corrigeren. Een pedagogisch medewerker maakt telkens een bewuste afweging om gedrag te negeren, een alternatieve oplossing te zoeken of het gedrag te corrigeren en bespreekt dit zo nodig in het groepsoverleg. Negatief gedrag is vaak een vorm van aandacht vragen. Het beste is om het positieve gedrag te belonen d.m.v. complimenten geven.

4.4.4 Feesten en rituelen

BSO de Bezige Bij heeft een bijzonder neutraal karakter, maar we besteden wel aandacht aan bepaalde feesten, zoals Sinterklaas, Pasen, Kerstmis en Carnaval. Het vieren van feesten vinden we belangrijk en draagt bij aan het besef van identiteit en cultuur. Ook persoonlijke feesten gebeurtenissen kunnen bij BSO de Bezige Bij gevierd worden. Dit zullen we veelal doen in overleg met ouders. Bijvoorbeeld wanneer kinderen niet meer bij BSO de Bezige Bij komen spelen. Dit afscheid maken we tot een bijzondere gebeurtenis. Omdat het afscheidsritueel vaste programmaonderdelen kent, is het voor ieder kind een vertrouwd gebeuren. Bij kinderen die niet in het middelpunt willen staan wordt het accent naar de hele groep gelegd. Soms geven kinderen zelf duidelijk aan welk onderdeel ze wel of niet willen.

4.4.5 Andere culturen

Bij de buitenschoolse opvang wordt rekening gehouden met culturele en individuele verschillen tussen kinderen. Er wordt aangesloten bij hun verschillende mogelijkheden, behoeften en interesses. Kinderen uit alle culturen zijn welkom. In toenemende mate bezoeken niet van oorsprong uit Nederland afkomstige kinderen de buitenschoolse opvang. We houden rekening met de achtergrond van een kind en ouders. Ook in de groep wordt gekeken hoe we van elkaar verschillen. Ze kijken naar elkaar en benoemen wat ze zien. Hier kan de volwassen wereld een voorbeeld nemen aan kinderen. Ze zien de verschillen maar ervaren een ander kind niet anders dan zichzelf. Een kind is een kind in elke cultuur, ongeacht zijn geloof en/of huidskleur.

4.4.6 Kinderen met een verstandelijke of lichamelijke beperking

Kinderen met een verstandelijke of een lichamelijke beperking willen we zo mogelijk een plaats geven binnen onze kinderopvang. Het uitgangspunt is niet meer dan één kind met een beperking in de groep, zodat we de kwaliteit van de opvang kunnen blijven garanderen.

Er zijn voordelen verbonden aan de integratie van kinderen met een beperking in een reguliere kinderopvang. Kinderen zonder beperking leren beter omgaan met kinderen met een beperking. Kinderen leren ook verantwoordelijkheid nemen (binnen de mogelijkheden van het kind) voor het groepsproces in bijvoorbeeld samenspel. Kinderen met een beperking worden juist gestimuleerd door andere kinderen, leren de aandacht te delen met anderen en hoeven niet noodgedwongen thuis te blijven, waardoor sociale isolatie voorkomen wordt.

Voor zover we aan de hulpvraag van de ouders en het kind kunnen voldoen zullen we trachten een kind met beperkingen binnen onze kinderopvang een plekje te geven. We denken hierbij in kansen en mogelijkheden. Het moet echter voor het kind en voor de groep waarbinnen het kind een plaats krijgt, geen onoverkomelijke problemen geven. In een gesprek met de ouders vormt BSO de Bezige Bij zich een beeld van de aard en de ernst van de beperking. Zowel de belangen van BSO de Bezige Bij en het kind worden besproken. Eventueel wordt advies ingewonnen van een of meer deskundige(n) op dit terrein.

BSO de Bezige Bij hanteert als uitgangspunt:

- Het kind mag geen gevaar opleveren voor zichzelf, de andere kinderen of de pedagogisch medewerkers;
- Het kind mag het groepsproces niet volledig doorkruisen;
- Het kind moet in een groep kunnen functioneren (in tegenstelling tot 1 op 1 begeleiding vereisen), zodat andere kinderen ook begeleid kunnen blijven worden.

In overleg tussen ouders, BSO de Bezige Bij en hulpverlening kan de ouder zo nodig een PGB-budget aanvragen zodat gedurende enkele uren van de dag een extra pedagogisch medewerker ingezet kan worden om het kind extra individuele aandacht te geven.

5. Pedagogische werkwijze

BSO de Bezige Bij heeft nooit expliciet gekozen voor één vaststaande pedagogische werkwijze. Vanuit het ervaringsgericht werken, zijn er wel een aantal pedagogische visies waar BSO de Bezige Bij zich heel goed in kan vinden en waardoor BSO de Bezige Bij zich laat inspireren. Deze visies sluiten heel mooi op elkaar aan, zodat binnen BSO de Bezige Bij een doorgaande lijn terug te vinden is in de manier waarop naar elk kind gekeken wordt en hoe het pedagogisch handelen wordt vormgegeven. Hieronder wordt de pedagogische visie met de meeste invloed op BSO de Bezige Bij beschreven in relatie tot BSO de Bezige Bij.

5.1 Thomas Gordon

Thomas Gordon heeft een methode ontwikkeld voor een goede communicatie tussen opvoeders en kinderen. Het gaat om een eerlijke, open houding van gelijkwaardigheid, acceptatie en respect voor de ander. Een kind wordt geaccepteerd ongeacht zijn gedrag; het kind mag er zijn, zo kan er een relatie ontstaan waarin een kind kan groeien en zich kan ontwikkelen. Dit sluit naadloos aan bij onze missie waarin we vanuit relatie een fijne, vertrouwde en veilige omgeving willen bieden.

In onze manier van werken zijn actief luisteren en het geven van zogenaamde “ik-boodschappen” aan het kind de middelen voor de pedagogisch medewerker om acceptatie van het kind te laten zien. Actief luisteren betekent dat de pedagogisch medewerker oog heeft voor wat het kind beweegt en ook de boosheid en het verzet van het kind accepteert en daar ruimte voor biedt. Het gesprek met een kind wordt aangegaan met de intentie het conflict op te lossen in overleg, zodat beide partijen inzicht krijgen in het eigen gedrag en gevoelens van een ander. Zo kunnen we samen werken aan een oplossing waarbij tegemoet wordt gekomen aan de belangen van alle partijen. Hierbij is belangrijk is dat er reële eisen worden gesteld aan een kind en dat kinderen verantwoordelijkheden krijgen die ze aan kunnen.

Het kind krijgt de ruimte om zelf problemen op te lossen. Ook bij conflicten met kinderen onderling zal geprobeerd worden de kinderen het zoveel mogelijk zelf op te laten lossen met respect voor elkaar. Zo wordt de verantwoordelijkheid, de zelfwaardering en het zelfvertrouwen van het kind gestimuleerd. Dit betekent niet dat de volwassene alle gedrag van het kind klakkeloos accepteert. Waar nodig neemt de pedagogisch medewerker de leiding en de verantwoording en zorgt dat er gebeurt wat zij noodzakelijk acht, bijvoorbeeld om de (sociale-, emotionele- en fysieke) veiligheid te garanderen.

Binnen dit proces maken we gebruik van collegiale consultatie. Hierbij overleggen pedagogisch medewerkers met elkaar over ontstane situaties, eigen of geobserveerde gevoelens, gedrag en gebeurtenissen. Zo kunnen we beter garanderen dat er binnen BSO de Bezige Bij wordt gehandeld volgens één lijn en één visie en kunnen we dit beter borgen.

Pedagogisch medewerkers zijn duidelijk tegen de kinderen over wat wel mag en wat niet en trekken één lijn. Dat geeft kinderen houvast en brengt rust. Dat wil niet zeggen dat de pedagogisch medewerkers altijd exact hetzelfde zijn/zeggen. Pedagogisch medewerkers verschillen van elkaar en zullen dus ook verschillen in reactie en beslissingen. Elke pedagogische medewerker is een eigen persoon met eigen normen en waarden. Pedagogisch medewerkers kunnen de ene keer meer hebben dan de andere keer. Ook levert elke groep weer zijn eigen groepsdynamieken. Het is belangrijk dat kinderen leren omgaan met verschillen tussen mensen en met verschillen in stemmingen en situaties; dit is een belangrijke sociale vaardigheid. Er wordt gestreefd naar evenwichtige relaties waarbij naast ruimte voor de kinderen ook ruimte voor de pedagogisch medewerker is.

De pedagogisch medewerker gebruikt in haar contacten met de kinderen (en ook met de ouders) ik-boodschappen. Dit betekent dat zij vertelt wat zij van iets vindt en hoe zij zich onder iets voelt. Zij stelt zich open en kwetsbaar op, is duidelijk in wat zij vindt en waarom; ze geeft uitleg. Een ik-boodschap geeft geen beoordeling van de persoon aan wie de boodschap gericht is, maar beschrijft het gedrag en de consequenties en zoekt met het kind naar oplossingen. Bij jongere kinderen vertelt zij wat ze voor gedrag wenst, oudere kinderen kunnen zelf meer invullen.

5.2 Actuele thema's

Actuele thema's

We sluiten zoveel mogelijk aan bij de behoeften van alle kinderen. Omdat we kindvolgend werken kunnen thema's groot en klein zijn, waarbij niet alles van tevoren vast wordt gelegd. We weten immers van tevoren

niet altijd waar de kinderen mee bezig zullen zijn. We observeren, bespreken wat we zien en gaan hier met de kinderen op in. Deze korte thema's zijn bij ons dus actuele onderwerpen die een uur of een middag lang de aandacht hebben en ons inspireren bij het kiezen van activiteiten. Bij kortdurende actuele thema's kun je denken aan onderwerpen als een tandartsbezoek, een onverwachte hoosbui of andere spontane gebeurtenissen in de groep. Daarnaast werken we regelmatig een periode aan een langer thema dat de groep bezighoudt, zoals vriendschappen, hobby's van de kinderen en jaarfeesten.

Activiteiten die hierbij horen, zijn bijvoorbeeld kunstactiviteiten die aansluiten bij een cultureel feest als Pasen of Kerst, creatieve activiteiten die passen bij het weer en het seizoen of bewegingsactiviteiten die passen bij historische thema's of groepsdynamieken.

Naast de activiteiten die deze rode draad door de dagen en weken heen volgen, willen we de kinderen de mogelijkheid bieden om deel te nemen aan verschillende workshops. Deze zullen ook aansluiten bij de leef- en belevingswereld van de kinderen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan:

- Workshop schminken tijdens Carnaval of tijdens de kermis.
- Workshop judo tijdens de olympische spelen.
- Workshop verhaal schrijven tijdens de kinderboekenweek.
- Zing workshop tijdens het (junior) songfestival.
- Workshop vogelhuisje of insectenhotel bouwen tijdens de lente.
- Workshop theaterkunst/improviseren tijdens het nationale theaterweekend.

Een divers activiteitenaanbod

De mogelijkheden zijn wat op BSO de Bezig Bij eindeloos. In overleg met kinderen, ouders en de pedagogisch medewerkers creëren we een aanbod wat kinderen de kans biedt om te ontdekken wat ze (misschien) leuk vinden, talenten te ontwikkelen en vaardigheden te oefenen.

Aangezien de mogelijkheden eindeloos zijn, is het lastig om een complete lijst te geven van activiteiten. Hieronder beschrijven we dan ook voorbeelden van mogelijke activiteiten.

Creatieve en culturele activiteiten/workshops:

Graffiti, kaarsen maken, verf gooien, sieraden maken, schilderen, gipsbeelden maken, tekenen, speksteen bewerken, draadwerk maken, gutsen, tuinieren, koken, stofverven, naaien, toneelspelen, improviseren, muziekvoorstelling maken, muziekinstrumenten leren, etc.

Sport & spel activiteiten

Dans, Judo, Boogschieten, Klimmen, Fitnes, mountainbiken, Fietscross, klimmen, apenkooien, trampoline springen, acrogym, turnen, voetbal, handbal, volleybal, etc.

Techniek en wetenschap activiteiten:

elektrische apparaten demonteren en verwerken tot kunst, stroomcircuit maken, figuurzagen, knikkerbaan maken, insectenhotel maken, timmeren, etc.

Kinderparticipatie

Zoals gezegd hebben de kinderen een grote invloed op de activiteiten in onze BSO. Deze invloed hebben ze niet alleen bij het ontwikkelen van het activiteitenaanbod, maar bij vrijwel alles wat er in de groep speelt.

Kinderparticipatie draagt in belangrijke mate bij aan de vaardigheden die we van belang vinden in de ontwikkeling van kinderen. Zo draagt het onder andere positief bij aan het zelfvertrouwen, het verantwoordelijkheidsgevoel en de flexibiliteit van kinderen. Kinderen krijgen de kans om te leren een mening te vormen en rekening te houden met anderen, alternatieven te bedenken en om te gaan met uitdagingen. Deze en meer zogenaamde 21e-eeuwse vaardigheden zijn nauw verbonden met de manier waarop we vormgeven aan kinderparticipatie en de houding van onze pedagogisch medewerkers.

We observeren wat er bij de kinderen leeft en houden hier rekening mee bij de keuzes die we maken. Dit kan al vanaf heel jonge leeftijd, omdat het niet per se noodzakelijk is dat het kind duidelijk kan verwoorden wat het nodig heeft of wil. Behalve observeren gebruiken we ook allerlei spel- en werkvormen voor kinderparticipatie. Afhankelijk van de groep en het onderwerp waarbij we de kinderen willen betrekken, kiezen we een spel- of werkvorm die past. We wisselen spel- en werkvormen af, zodat de kinderen allemaal de kans krijgen hun mening te geven en het uitdagend en leuk blijft.

Een paar voorbeelden van de spel- en werkvormen die we gebruiken om de kinderen te betrekken bij het reilen en zeilen op de BSO:

- Mindmappen: met een themanaam in het midden van het papier bedenken we allemaal verschillende soorten activiteiten;
- Stickers plakken: wat kiezen we? De kinderen plakken een sticker op het plaatje van hun voorkeur;
- Doe-die-dans!: levend Mindmappen, bewegend op muziek in de ruimte.
- Ideeënbus: kinderen dragen vrij ideeën voor activiteiten aan.

De basis van kinderopparticipatie is de houding van onze pedagogisch medewerkers. Zij zijn constant alert op signalen van de kinderen en spelen hier zoveel mogelijk op in. Op deze manier krijgen kinderen bij ons de ruimte om te groeien, te ontdekken wat ze kunnen en leuk vinden en waar hun talenten liggen. Binnen dit proces maken we gebruik van collegiale consultatie. Hierbij overleggen pedagogisch medewerkers met elkaar over ontstane situaties, eigen of geobserveerde gevoelens, gedrag en gebeurtenissen. Zo kunnen we beter garanderen dat er binnen BSO de Bezige Bij wordt gehandeld volgens één lijn en één visie en kunnen we dit beter borgen.

6. Beroepskracht-kindratio (BKR) volgens de wet IKK

Vanaf 1 juli 2023 hoeft de houder (BSO de Bezige Bij) niet meer de exacte tijdstippen vast te leggen waarop van de BKR wordt afgeweken. In het pedagogisch beleidsplan neemt de houder de algemene kaders op over de inzet van het personeel, de BKR en het afwijken hiervan volgens de drie-uursregeling. We hanteren altijd de geldende wet- en regelgeving. In een notendop streven we waar verplicht én waar mogelijk naar een volledige bezetting van de groep volgens de geldende BKR. Op dagen dat kinderen de gehele dag aanwezig kunnen zijn bij de BSO (studie- en vakantiedagen) wijken we maximaal 3 uur per dag af van de BKR. Op reguliere dagen is dit maximaal een half uur per dag. Wanneer dit precies is, zal per dag genoteerd worden op de presentielijst waar de medewerkers en kinderen op staan genoteerd (inclusief een indicatie van de aankomst- en vertrektijd). Hiermee tonen we aan dat wordt voldaan aan de BKR.

Wanneer wordt afgeweken van de beroepskracht-kindratio kan alleen een gediplomeerde beroepskracht of stagiair (BBL opleiding) die formatief ingezet mag worden, op de groep worden ingezet. Verder kan het afwijken van de BKR alleen bij minimale inzet van twee beroepskrachten en de helft van het aantal in te zetten beroepskrachten moet altijd gewaarborgd blijven wanneer wordt afgeweken. Daarnaast geldt dat wanneer wordt afgeweken van de beroepskracht-kindratio en er slechts één beroepskracht aanwezig blijft in het BSO, ter ondersteuning van deze beroepskracht ten minste één andere volwassene in het kindercentrum aanwezig moet zijn.

7. Kwaliteit

Aandacht voor kwaliteit behoort vanzelfsprekend te zijn. BSO de Bezige Bij besteedt gestructureerd aandacht aan de kwaliteit door met regelmaat het functioneren van de opvang te evalueren. Aandacht voor kwaliteit op de groep, pedagogisch handelen en scholing voor medewerkers. Elk jaar komt de GGD de locatie inspecteren. Dit algemeen pedagogisch beleidsplan zelf is ook een uiting van ons kwaliteitsbeleid. Het biedt ouders inzicht in wat we doen en waarom we het zo doen.

7.1 Mentorschap

Aan ieder kind wordt een mentor toegewezen. De mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van het kind. De mentor is het aanspreekpunt voor de ouders om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind te bespreken.

Een mentor toewijzen

In BSO de Bezige Bij wordt aan elk kind een mentor toegewezen. Deze mentor is één van de pedagogisch medewerkers van BSO de Bezige Bij. Om de ontwikkeling van het kind te kunnen volgen, moet de mentor

het kind echt kennen. Daarom is de mentor direct betrokken bij de opvang en ontwikkeling van het kind. De ouder wordt op de hoogte gebracht wie de mentor van het kind is tijdens de intake. Eventueel vervult de mentor ook een rol in het contact met andere professionals (met toestemming van de ouders). De combinatie van ontwikkelingsgericht werken en de inzet van een mentor maakt dat belangrijke ontwikkelstappen en mogelijke achterstanden worden gevolgd en indien nodig tijdigesignaleerd.

Mocht er van mentor gewisseld worden, dan gaat dit altijd in overleg met ouders/verzorgers. Uiteraard vindt er onderling onder de mentoren een goede overdracht plaats.

Verantwoordelijkheden van de mentor

Elke pedagogisch medewerker let op een aantal kinderen in het bijzonder. Hij/zij is de mentor van deze kinderen. De mentor zorgt er ook voor dat speciale wensen rond de opvang bij alle medewerkers bekend zijn. Indien nodig zorgt de mentor dat er afspraken gemaakt worden met betrekking tot de verzorging en/of begeleiding van het kind.

Indien er bijzonderheden zijn, is de mentor het eerste aanspreekpunt. De mentor observeert het kind en brengt hierover verslag uit aan de ouders. Omdat de mentor de meeste informatie heeft over “zijn/haar” kinderen kan de mentor bij uitstek met ouders meedenken over opvoedkundige vragen.

Taken van de mentor

- Bijdrage leveren aan het intakegesprek/kennismaking op de groep.
- Welbevinden van het kind bewaken.
- Gemaakte afspraken over het kind bewaken.
- De ouders op de hoogte houden van de bevindingen naar aanleiding van de observaties.
- Indien nodig, hulp inschakelen naar aanleiding van de observaties, na overleg met de ouders.
- Een coördinerende rol bij (langdurig) medicijngebruik.
- Zorg dragen voor een goede en volledige overdracht tussen collega's bij wijzigingen en veranderingen met betrekking tot het kind.
- Bij beëindiging van de opvang, houdt de mentor een eindgesprek(je) met de ouders en geeft eventuele bijzonderheden door aan de houder.
- Zorg dragen voor een goede overgang tussen twee verschillende opvangsoorten en/of andere opvang of school.

7.2 Observatie van uw kind

We vinden het belangrijk dat kinderen zich prettig en op hun gemak voelen (zich emotioneel veilig voelen). Dat noemen we het ‘welbevinden’ van een kind. Want kinderen die zich prettig voelen, kunnen zich ook goed ontwikkelen. Onze pedagogisch medewerkers zijn er natuurlijk altijd voor het kind en volgen het welbevinden elke dag. Minimaal één keer per jaar observeren zij het kind met extra aandacht, met behulp van een observatielijst.

Na de observatie nodigen wij de ouders uit voor een oudergesprek. De mentor van het kind bespreekt dan samen met de ouder hoe het kind zich in onze ogen ontwikkelt en hoe ouders hierover denken. Ook het welbevinden van het kind wordt besproken en de tevredenheid over de opvang naast eventueel andere bijzonderheden. Tijdens dit gesprek kunnen we samen bepalen of het nodig is het kind extra ondersteuning of stimulans te bieden. Andere momenten kunnen ook aanleiding zijn voor een oudergesprek, in het bijzonder wanneer ouders hier zelf om vragen.

Verwijzing naar protocol signaleren bijzondere ontwikkeling.

7.3 Maximale omvang en leeftijdsopbouw van de stamgroep

Bij BSO de Bezige Bij worden maximaal 24 kinderen van 4 tot 13 jaar opgevangen in één stamgroep. De stamgroep is de vaste groep in de ruimte die is aangepast aan de leeftijden van de kinderen. De stamgroep heeft een team van vaste pedagogisch medewerkers. De planning van de medewerkers kan aangepast worden als blijkt dat er meer kinderen vroeg komen of eerder worden opgehaald. De kind planning wordt

vastgelegd in PortaBase.

7.4 Doorverwijzing

De pedagogisch medewerkers van BSO de Bezige Bij zijn goed in staat om ontwikkelingsproblemen bij (jonge) kinderen vroegtijdig te signaleren. Zij kunnen snel doorverwijzen naar passende hulp. Pedagogisch medewerkers, consultatiebureau, huis- en jeugdarts en leerkrachten volgen de ontwikkeling van het kind om bij problemen op tijd in te kunnen grijpen. In de kinderopvang en de eerste groepen van de basisschool worden ontwikkelingsproblemen snel zichtbaar. Veelal volstaat een doorverwijzing naar logopedie, fysiotherapie of opvoedondersteuning. Wanneer de pedagogisch medewerkers extra advies willen inschakelen kunnen ze in overleg met ouders, een observatie aanvragen bij een gespecialiseerde instantie zoals bijvoorbeeld Kentalis (spraak en taal), MEE of ZoZijn (ontwikkelingszorgen) of van de pedagogisch coach. Als de zorgen terecht zijn, worden ouders doorverwezen naar passende instanties. Het volgen en eventuele extra stappen (consultatie, observaties etc) van het kind gebeurt altijd in overleg met ouders.

7.4 Oudercommissie

Bij BSO de Bezige Bij zien we graag dat zoveel mogelijk ouders aangesloten bij de oudercommissie, zodat wij op een goede manier kunnen klankborden met de ouder(s)/verzorger(s). De oudercommissie heeft adviesrecht over allerlei onderwerpen, zoals het pedagogisch beleidsplan, voedingsaangelegenheden, kwaliteit van de pedagogisch medewerkers, etc. en is dus de ideale manier om te ondersteunen in de ontwikkeling van het kind.

Een oudercommissie bestaat uit een aantal ouders van BSO de Bezige Bij. Zij behartigen de belangen van alle ouders van de kinderen op de betreffende opvang. De oudercommissie is een aanspreekpunt voor ouders en heeft een adviserende en meedenkende rol bij zaken en besluiten die de opvanglocatie aangaan. De belangrijkste verantwoordelijkheid is om de kwaliteit van de opvang te bewaken en te bevorderen door advies uit te brengen aan de directie. Hiervoor zijn adviesrechten vastgelegd in de Wet Kinderopvang en de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang.

Indien er een oudercommissie zal zijn, zullen de taken en verantwoordelijkheden vastgelegd worden in het medezeggenschapsreglement en het huishoudelijk reglement. BSO de Bezige Bij streeft ernaar dat binnen 6 maanden na de registratie in het Landelijk Register Kinderopvang (LRK) een oudercommissie is samengesteld met minimaal 3 leden.

8. stagiairs, beroepskracht in opleiding en vrijwilligers

BSO de Bezige Bij hecht grote waarde aan het bieden van opleidingsplekken. Onze toekomstige medewerkers verdienen een plek om het vak van pedagogisch medewerkers te leren en zich hierin te ontwikkelen. Een kwalitatief sterke opvang begint bij de pedagogisch medewerkers. Om een toekomst voor BSO de Bezige Bij en de kinderopvang in het algemeen te kunnen garanderen, hebben we dus kwalitatief sterke medewerkers nodig. Daarom biedt BSO de Bezige Bij, waar mogelijk leerwerkplekken.

Inzet stagiairs

Naast het team van gediplomeerde pedagogisch medewerkers kan BSO de Bezige Bij stagiairs aanstellen. Deze maken deel uit van het team en worden begeleid door een vaste medewerker; de stagebegeleider.

BSO de Bezige Bij is een professioneel en deskundig leerbedrijf voor studenten die de opleiding tot pedagogisch werker of helpende zorg en welzijn volgen. Tegelijkertijd is BSO de Bezige Bij een potentiële werkgever van afgestudeerden. Naast het bieden van stageplekken waarbij we proberen bij te dragen aan de ontwikkeling van stagiairs, willen we ook wat “halen” bij onze stagiairs. Nieuwe inzichten, ontwikkelingen of een frisse blik zijn allemaal zaken die een stagiair meebrengt en die BSO de Bezige Bij ondersteunt bij de eigen ontwikkeling.

BSO de Bezige Bij draagt als kinderopvangorganisatie de zorg voor kwalitatief goed geschoold personeel en hecht daarbij belang aan deskundige begeleiding van de beroepspraktijk. Een stagiair is

een lerende en eventueel toekomstig werknemer waarin geïnvesteerd moet worden.

Het verlenen van een stageplaats is investeren op de lange termijn. BSO de Bezige Bij laat zien dat het vak van pedagogisch medewerker een leuk en interessant beroep is. Iedere stagiair komt eerst langs voor een kennismakingsgesprek.

We willen er zeker van zijn dat de stagiair past in ons team. Voor aanvang van de stage wordt een stageovereenkomst gesloten. Iedere stagiair dient voor aanvang van de stage een actuele Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) aan te kunnen tonen en wordt middels het personenregister gekoppeld aan BSO de Bezige Bij. Stagiairs worden ingezet als een aanvulling op de vaste beroepskrachten, en worden dus niet als vervanging ingezet. Over het algemeen eindigt de stage na de periode zoals in de stageovereenkomst is afgesproken. Een stage zal verlengd worden als de doelen niet zijn bereikt. Alle stagiairs worden ingezet conform de voorwaarden van de CAO Kinderopvang.

Begeleiding

Op de werkplek wordt de stagiair begeleid door een vaste medewerker die bij voorkeur 3 dagen op de groep staat. Deze begeleider heeft bij voorkeur meerdere jaren werkervaring, is voldoende kundig in het begeleiden van stagiairs en is goed op de hoogte van het werkveld en opleidingstraject. De begeleiding richt zich op directe aanwijzingen en evaluatie van de beroepshouding en uitvoerende werkzaamheden van de stagiair. Begeleider dient zoveel mogelijk met de stagiair samen te werken. De begeleider is verantwoordelijk voor de begeleiding op de werkvloer als medewerker/ collega.

De begeleider houdt zich bezig met de volgende taken:

- Werkt samen met de stagiair op een groep;
- Begeleidt de stagiair tijdens zijn/haar stage;
- Instrueert en begeleidt de leerling bij de vorming van een visie op/over opvoeding en ontwikkeling;
- Weet met welke opdrachten de leerling bezig is;
- Voert met regelmaat (elke twee weken) een voortgangsgesprek;
- Weet wat er van een leerling verwacht wordt, als deze een opdracht uitvoert, zodat er gericht geobserveerd en beoordeeld kan worden;
- Observeert het handelen van de stagiair en geeft opbouwende feedback;
- Schrijft gedurende de stage relevante, correcte zaken op met feedback;
- Bewerkstelligt een zo optimaal mogelijke koppeling tussen theorie en praktijk;
- Zorgt ervoor dat de stagiair op de hoogte is van dit stagebeleid.

Ook het team waar de stagiair werkt heeft een taak bij de begeleiding:

- Ondersteuning van de begeleider;
- Meekijken, meeluisteren, ondersteunen bij het leerproces;
- Terugkoppeling naar begeleider.

Evaluatiegesprekken tussen stagiair en begeleiders zijn erg belangrijk en vinden daarom regelmatig plaats. Dit komt de beoordeling alleen maar ten goede en voorkomt misverstanden. Omdat er op deze manier op tijd aan de bel getrokken kan worden als er iets mis dreigt te gaan. Als de stagiair vindt dat het werk niet bevalt of als hij vindt dat hij er niets of niet genoeg van leert, kan dit snel gemeld worden. Er kan dan op tijd een oplossing bedacht worden. Iedere stageperiode wordt afgesloten met een gesprek waarbij de stagiair en begeleider aanwezig zijn. Hierbij wordt gekeken hoe de afgelopen periode is verlopen en of er voldoende competenties zijn behaald voor de volgende periode. Vanuit BSO de Bezige Bij vindt de definitieve beoordeling plaats door de begeleider. Voor de beoordeling gelden de criteria vanuit het opleidingsinstituut. De stagedocent van de onderwijsinstelling begeleidt de leerling op school en sluit in veel gevallen ook aan bij (eind) evaluaties op BSO de Bezige Bij.

De begeleider en stagiair bespreken structureel het opleidingstraject en de opdrachten. De mate waarin een stagiair ondersteuning mag bieden wordt bepaald door de opleiding en het niveau van de opleiding die zij al heeft behaald. Onder begeleiding doet de stagiair actief mee aan het volledige dagprogramma.

BSO de Bezige Bij werkt met de volgende stagiairs:

Wij werken met stagiairs pedagogisch medewerker niveau 3 of 4, helpende zorg en welzijn niveau 2 en 3 of 4, een HBO of maatschappelijke stage die minimaal 1 heel schooljaar duurt.

Afspraken met betrekking tot omgang, verantwoordelijkheden en betrokkenheid

- **Omgang:** De stagiair heeft een gelijkwaardige omgang met collega's. In de eerste weken stelt de stagiair zich persoonlijk voor aan ouders en collega's.
- **Beroepsgeheim:** Voor afspraken omtrent gedragsregels kan de stagiair de beroepscode raadplegen. Als de stagiair voor schoolopdrachten gebruik wil maken van foto's of namen van kinderen, dient de stagiair hiervoor toestemming aan de ouders te vragen. Er mag in schoolopdrachten vrij met fictieve namen worden gewerkt.
- **Verantwoordelijkheid:** Om ook echt iets te kunnen leren, krijgt de stagiair de nodige verantwoordelijkheden, met daarbij de ruimte voor het stellen van vragen en het uitvoeren van taken.
- **Betrokkenheid:** De stagiair wordt betrokken bij het team. De stagiair is niet aanwezig tijdens het teamoverleg, tenzij dit vanuit de opleiding voor het maken van een opdracht nodig is. Wel wordt de stagiair door de stagebegeleider op de hoogte gehouden van relevante informatie besproken tijdens teamoverleggen. De stagebegeleider houdt bij het overdragen van deze informatie rekening met de wet op de privacy.
- **Oudercontacten:** De schriftelijke overdracht, observaties en het voeren van oudergesprekken worden niet door de stagiair gedaan. Wanneer dit voor een opdracht vanuit de opleiding wordt vereist, zullen deze werkzaamheden i.o.m. en onder toezicht en begeleiding van de stagebegeleider worden uitgevoerd. Voorafgaand wordt er toestemming aan de desbetreffende ouders gevraagd. Telefonische contacten mogen alleen door de stagiair worden gevoerd indien er vooraf toestemming is gegeven door de stagebegeleider.
- **Uitstapjes met kinderen:** Tijdens uitstapjes met kinderen wordt de stagiair als boventallig ingezet.

Verwachtingen en taken van een stagiair:

- Wij hanteren een proeftijd van 3 maanden, mocht blijken dat een stagiair niet goed functioneert of niet aansluit bij onze visie, dan zullen wij binnen deze maand de overeenkomst beëindigen.
- In de eerste week neemt een stagiair alle beleidsstukken en informatie van de opvang door. Hiervan wordt een verslag gemaakt. Ze zullen dan nog niet met de kinderen werken.
- Een stagiair zal het hele jaar op dezelfde dagen/tijden stagelopen.
- De stagiair draait mee in het dagelijks ritme van het kinderdagverblijf en voert voldoende werkzaamheden uit. Dit moet uiteraard aansluiten bij het opleidingsniveau.
- De stagiair neemt initiatieven en zet deze in om de werkzaamheden onder de knie te krijgen en een gemotiveerde werkhouding te tonen.
- De stagiair weet wat de eigen leerdoelen zijn, bespreekt deze, vraagt hier feedback op en gaat er mee aan de slag om deze te verbeteren.
- De stagiair werkt alle verslagen en opdrachten uit op de computer.
- De stagiair heeft nog geen verantwoordelijkheden voor de kinderen en wordt boventallig ingezet. Uiteraard heeft ze wel verantwoordelijkheden over haar eigen leerproces.
- De stagiair mag nooit alleen op de groep staan. Niet alleen openen en sluiten. Geen telefoon aannemen en geen medicijnen toedienen of temperaturen. De stagiair staat altijd onder toezicht oog van een pedagogisch medewerker.
- Er wordt van de stagiair verwacht dat deze veilig, hygiënisch en ergonomisch werkt.
- Tweewekelijks vindt er een mondelinge evaluatie plaats met de stagiair.

Inzet beroepskracht in opleiding

BBL/BOL-stagiairs zijn pedagogisch medewerkers in opleiding. Zij worden opgeleid tot zelfstandige competente medewerkers. Afhankelijk van de vorderingen c.q. competenties van de medewerker en de omgevingsfactoren worden zij geleidelijk aan ingezet als 2e of 3e kracht in een groep.

Globaal kan daarbij het volgende opbouwsysteem gehanteerd worden:

- In het eerste opleidingsjaar 0-50%
- In het tweede opleidingsjaar 50-100%
- In het derde opleidingsjaar 100%

Als de opleiding een maatwerktraject is dan zal de inzet van 0 tot 100% evenredig verdeeld zijn aan de lengte van de opleiding.

De BBL/BOL stagiair valt onder de CAO-kinderopvang. Het daarin bepaalde is dus van toepassing. Op grond van de Regeling Wet kinderopvang geldt dat maximaal een deel, op dit moment de helft (50 procent), van het totaal minimaal aantal op een locatie in te zetten beroepskrachten mag bestaan uit pedagogisch medewerkers in ontwikkeling, student-werknemers en stagiairs.

Verantwoordelijkheden beroepskracht in opleiding

Afhankelijk van de school waar de stagiair de opleiding volgt, wordt per kwartaal of per half jaar het functioneren van de beroepskracht geëvalueerd en beoordeeld. De evaluatie en de beoordeling worden besproken met de stagiair en de leerdoelen worden vastgelegd. Aan de hand van de uitkomst van de evaluatie bepaalt de houder met de stagiair en de opleider hoeveel uren de stagiair als 2e of 3e beroepskracht ingeroosterd kan worden. De houder is verantwoordelijk voor een correcte afweging

Afspraken met betrekking tot omgang, verantwoordelijkheden en betrokkenheid

- **Omgang:** De stagiair heeft een gelijkwaardige omgang met collega's. In de eerste weken stelt de stagiair zich persoonlijk voor aan ouders en collega's.
 - **Beroepsgeheim:** Voor afspraken omtrent gedragsregels kan de stagiair de beroepscode raadplegen. Als de stagiair voor schoolopdrachten gebruik wil maken van foto's of namen van kinderen, dient de stagiair hiervoor toestemming aan de ouders te vragen. Er mag in schoolopdrachten vrij met fictieve namen worden gewerkt.
 - **Verantwoordelijkheid:** Om ook echt iets te kunnen leren, krijgt de stagiair de nodige verantwoordelijkheden, met daarbij de ruimte voor het stellen van vragen en het uitvoeren van taken.
 - **Betrokkenheid:** De stagiair wordt betrokken bij het team. De stagiair is niet aanwezig tijdens het teamoverleg, tenzij dit vanuit de opleiding voor het maken van een opdracht nodig is. Wel wordt de stagiair door de stagebegeleider op de hoogte gehouden van relevante informatie besproken tijdens teamoverleggen. De stagebegeleider houdt bij het overdragen van deze informatie rekening met de wet op de privacy.
 - **Oudercontacten:** De schriftelijke overdracht, observaties en het voeren van oudergesprekken worden niet door de stagiair gedaan. Wanneer dit voor een opdracht vanuit de opleiding wordt vereist, zullen deze werkzaamheden i.o.m. en onder toezicht en begeleiding van de stagebegeleider worden uitgevoerd. Voorafgaand wordt er toestemming aan de desbetreffende ouders gevraagd. Telefonische contacten mogen alleen door de stagiair worden gevoerd indien er vooraf toestemming is gegeven door de stagebegeleider.
- Uitstapjes met kinderen: Tijdens uitstapjes met kinderen wordt de stagiair als boventallig ingezet.

Mogelijke inzet vrijwilligers

Naast het team van gediplomeerde pedagogisch medewerkers en stagiairs kan BSO de Bezige Bij met vrijwilligers op de groep werken. Deze vrijwilligers maken deel uit van het team en worden begeleid door een vaste medewerker op een vaste groep. Vrijwilligers worden te allen tijde informatief ingezet.

Vrijwilligers verrichten aanvullende en ondersteunende werkzaamheden, ten behoeve van de kinderen en draaien volledig mee met het dagprogramma. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd onder toezicht van de pedagogisch medewerker. De vrijwilligers dragen bij om de geldende normen en waarden op de groep over te dragen. Wij vragen hen positieve aandacht voor de kinderen te hebben en een vertrouwensband met de kinderen op te bouwen, zodat kinderen zich veilig en welkom voelen.

De begeleiding van vrijwilligers is erop gericht om vrijwilligers te motiveren, plezier in hun taken te

laten ervaren en de kwaliteit te verbeteren. Minimaal 2 keer per jaar worden er begeleidingsgesprekken gevoerd.

Iedere vrijwilliger komt eerst langs voor een kennismakingsgesprek. We willen er zeker van zijn dat de vrijwilliger past in ons team. Voor aanvang wordt een overeenkomst gesloten.

Iedere vrijwilliger dient voor aanvang van de stage een actuele Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) aan te kunnen tonen en wordt middels het personenregister gekoppeld aan onze organisatie.

Afspraken met betrekking tot omgang, verantwoordelijkheden en betrokkenheid

- **Omgang:** De vrijwilliger heeft een gelijkwaardige omgang met collega's. In de eerste weken stelt de vrijwilliger zich persoonlijk voor aan ouders en collega's.
- **Betrokkenheid:** De vrijwilliger wordt betrokken bij het team. De vrijwilliger is niet aanwezig tijdens het teamoverleg. Wel wordt de vrijwilliger door de begeleider op de hoogte gehouden van relevante informatie besproken tijdens teamoverleggen. De begeleider houdt bij het overdragen van deze informatie rekening met de wet op de privacy.
- **Oudercontacten:** De schriftelijke overdracht, observaties en het voeren van oudergesprekken worden niet door de vrijwilliger gedaan.
- **Uitstapjes met kinderen:** Tijdens uitstapjes met kinderen gaat de vrijwilliger mee als ondersteuning.
- De vrijwilliger krijgt een vaste begeleider toegewezen. Dit is een pedagogisch medewerker. Tweewekelijks vindt er een mondelinge evaluatie plaats met de vrijwilliger.

Verwachtingen en taken van een vrijwilliger:

- Wij hanteren een proeftijd van 1 maand, mocht blijken dat een vrijwilliger niet goed functioneert of niet aansluit bij onze visie, dan zullen wij binnen deze maand de overeenkomst beëindigen.
- In de eerste week neemt een vrijwilliger alle beleidsstukken en informatie van de opvang door. Hiervan wordt een verslag gemaakt. Ze zal dan nog niet met de kinderen werken.
- Een vrijwilliger zal het hele jaar op dezelfde dagen/tijden stagelopen.
- Een vrijwilliger zal het hele jaar op dezelfde dagen/tijden meelopen.
- De vrijwilliger draait mee in het dagelijks ritme van het kinderdagverblijf.
- De vrijwilliger mag nooit alleen op de groep staan. Niet alleen openen en sluiten. Geen telefoon aannemen en geen medicijnen toedienen of temperaturen.
- De vrijwilliger staat altijd onder toezicht van een pedagogisch medewerker.
- Er wordt van de vrijwilliger verwacht dat deze veilig, hygiënisch en ergonomisch werkt.

Onze pedagogische medewerkers en opleidingsplan

Onze pedagogische medewerkers zijn het belangrijkste kapitaal van BSO de Bezige Bij. Zij zijn degene die zorgen voor een veilig klimaat waar de kinderen maar ook de ouders zich thuis voelen. Wij vinden een professioneel en plezierig werkklimaat belangrijk en willen de beste opvang voor de kinderen.

De huidige kinderopvang kent veel wet- en regelgeving om de kwaliteit te waarborgen. Deze wetgeving is in de afgelopen jaren veelvuldig aangepast tot wat het nu is. We zien echter ook dat de nabije toekomst wellicht meer regelgeving kan worden toegevoegd. Om te blijven voldoen aan de wet- en regelgeving en de kwaliteit te kunnen blijven waarborgen, verwachten wij ook dat de pedagogisch medewerkers van BSO de Bezige Bij zich voortdurend blijven ontwikkelen. Hierbij kunnen de medewerkers rekenen op begeleiding, sturing en ondersteuning van BSO de Bezige Bij. Dit staat verder beschreven in ons opleidingsplan.

Onze medewerkers spreken Nederlands als voertaal. Alle medewerkers zijn in het bezit van een verklaring omtrent gedrag (VOG) en worden ingeschreven in het personenregister.

Kinderopvang is een vak! Daarom hechten wij veel waarde aan de permanente (bij)scholing van onze pedagogisch medewerkers. Ieder jaar wordt er aandacht besteed aan de meldcode kindermishandeling, protocol veiligheid & gezondheid en het pedagogisch beleidsplan.

EHBO en BHV worden jaarlijks herhaald. Daarnaast hebben wij ook aandacht voor de persoonlijke professionele ontwikkeling van pedagogisch medewerkers. Pedagogisch medewerkers werken volgens een persoonlijk curriculum, waar jaarlijks eigen leerdoelen in vastgelegd worden. Zij ontvangen hiervoor coaching vanuit de pedagogisch coach.

Binnen onze organisatie ontvangt iedere medewerker coaching.

9. De aard en de organisatie van de activiteiten waarbij kinderen de basisgroep of de basisgroep ruimte kunnen verlaten

Wij vinden het belangrijk om veel buiten te zijn met de kinderen. Dit stimuleert de kinderen op zoek te gaan naar nieuwe uitdagingen en zijn/haar grenzen te verleggen. Hierbij volgen wij de aard van het individuele kind. We geven letterlijk ruimte aan kinderen door de fysieke ruimte te vergroten en figuurlijk de ruimte om hun eigen ontwikkeling te volgen.

Een greep uit de soorten activiteiten die we ook buiten met de kinderen kunnen doen:

- Beeldend
- Creatief denken
- Houtbewerking
- Knutselen
- Muziek, zang en dans
- Ontspannend
- Spelvorm
- Sport
- Toneel en drama

De kinderen gaan altijd naar buiten onder begeleiding van minimaal een pedagogisch medewerker. Of er meer pedagogisch medewerkers mee gaan hangt af van het aantal kinderen wat buiten gaat spelen/aanwezig is en hoe dit zich verhoudt met de BKR.

Uitstapjes

Regelmatig gaan de kinderen met de pedagogisch medewerkers op stap. We gaan naar de kinderboerderij, markt, bos etc. Bij wandelen geldt de volgende pedagogisch medewerker-kind ratio: er mogen in de bolderkar 6 kinderen mee. Lopend mogen ook 6 kinderen mee, er worden duidelijke regels gemaakt met de kinderen, zo houden de kinderen allemaal elkaars hand vast en de pedagogisch medewerkers zorgen voor goed overzicht. Er wordt tijdens de uitstapjes ook altijd een mobiele telefoon meegenomen. Waar mogelijk gaan we lopend op pad waarbij de 6 jongste kinderen in de bolderkar zitten. De kinderen die lopen zijn altijd 5 jaar of ouder. Ook tijdens uitstapjes houden we ons aan de geldende beroepskracht-kindratio. Verder zijn er altijd minimaal 2 volwassenen bij waarvan minimaal 1 pedagogisch medewerker van BSO de Bezige Bij. Eventueel worden vrijwilligers ingezet.

Wanneer we deelnemen aan het verkeer (te voet of anders), is altijd 1 volwassenen vooraan en 1 volwassenen achteraan. Er worden duidelijke afspraken gemaakt met de kinderen. Dat kan per situatie/uitstap verschillen maar bestaat altijd uit in ieder geval deze regels:

1. We lopen met 2 kinderen naast elkaar.
2. Je steekt pas over als je zelf goed gekeken hebt en als de volwassene zegt dat het mag.
3. Als je achter de bolderkar loopt, hou je elkaars handen vast.

Wanneer we op een locatie zijn, zijn de regels ook toegespitst op die locatie. Een openbare markt vraagt om andere (striktere) regels dan een afgesloten kinderboerderij of een overzichtelijke speeltuin. De volgende regels gelden in ieder geval:

1. Er is een gezamenlijk verzamelpunt waar 1 volwassenen altijd is.
2. Je blijft binnen de aangegeven grenzen (bijvoorbeeld: binnen de kinderboerderij).
3. Je hebt altijd het lintje van BSO de Bezige Bij aan.

De pedagogisch medewerkers zorgen dat ze bij een uitstapje op locatie altijd 1 centraal verzamelpunt maken. Dit is een plek die makkelijk te vinden is door kinderen en zicht heeft op de

uitgang om te voorkomen dat kinderen ongezien de locatie verlaten. De kinderen dragen ook allemaal een teamlintje (zoals vaak gezien in gymzalen) en ze dragen deze als een rugzak. Dit lintje beperkt kinderen niet in de beweging of het spel en veroorzaakt geen val/stik/struikel gevaar aangezien deze als rugzak wordt gedragen.

10.Wenbeleid

Voor het eerst naar de buitenschoolse opvang is een grote verandering. Een goede wenperiode is belangrijk voor de emotionele veiligheid van een kind. Om het wennen zo gemakkelijk mogelijk te maken laten we een kind in stapjes wennen. De ouders en het kind worden vóór de startdatum uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek met de pedagogisch medewerkers.

De ouders krijgen informatie over de werkwijze in de groep en geven informatie over de gewoontes van het kind. In de weken voor de uiteindelijke plaatsingsdatum neemt BSO de Bezige Bij contact op met de ouder(s)/ verzorger(s) om te overleggen wanneer het wenmoment plaatsvindt. Het doel van dit wenmoment is o.a.;

- Dat uw kind vertrouwd raakt met de buitenschoolse opvang: het ritme, de pedagogisch medewerkers, de groepsgenootjes;
- Dat de ouder(s)/ verzorger(s) vertrouwd raken met de nieuwe situatie en een vertrouwensrelatie kunnen ontwikkelen met de pedagogisch medewerkers;

Kinderen komen voor de start 1 middag wennen op BSO de Bezige Bij. De pedagogisch medewerkers spelen een belangrijke rol bij het wennen van het kind.

11.Beleid incidenteel extra dag afnemen

Bij BSO de Bezige Bij denken we graag mee met ouders. Als de ouders een keer een extra dag nodig hebben dan de vaste dagen die ze afnemen, dan proberen we dit te organiseren.

Een extra dag afnemen is mogelijk als de groepsgrootte en personeelsplanning dit toelaat. De kosten worden apart in rekening gebracht. Indien het kind de opvang niet bezoekt vanwege vakantie of ziekte worden deze dagen wel in rekening gebracht. Zij zijn immers gereserveerd voor het kind. Bij ziekte kunnen ouders maximaal 3 dagen inhalen. Deze 3 dagen halen ze binnen 3 weken in.

Extra dagen worden altijd doorgegeven via de mail (directie@bsodebezigebij.nl). In overleg is veel mogelijk bij BSO de Bezige Bij. We vragen ouders om extra dagen minimaal 3 weken vooraf door te geven.

Wij bieden u echter geen garantie dat u ook daadwerkelijk alle overgehouden dagdelen in kunt halen. U kunt hier dan ook geen rechten aan ontleen.

U kunt uw aanvraag doen bij de directie via de mail directie@bsodebezigebij.nl

12.Werkwijze, maximale omvang en leeftijdsopbouw van de groepen

In de wet kinderopvang staat beschreven dat kinderen moeten worden opgevangen in een basisgroep. Een basisgroep is een vaste, veilige ruimte met een vaste groep kinderen. Bij activiteiten kunnen en mogen kinderen de basisgroep verlaten. Hierboven wordt beschreven wat de pedagogisch medewerkers doen en hoe zij toezicht op alle kinderen blijven behouden. Bij BSO de Bezige Bij hebben we één basisgroep, met kinderen in de leeftijd van 4-13 jaar. Zij komen grotendeels van basisschool de Wissel welke is gevestigd in hetzelfde gebouw. Kinderen spelen en ontwikkelen dus in een bekende omgeving.

13.Pedagogisch medewerkers, ondersteuning en toerusting

Op ieder moment zijn er voldoende gekwalificeerde pedagogisch medewerkers aanwezig. Voor de medewerkers van de kinderopvang volgen we de beroepskwalificatie-eisen van de cao Kinderopvang

2021. Elk personeelslid is in het bezit van een verklaring omtrent gedrag en gekoppeld in het Personenregister.

Alle vaste medewerkers hebben een diploma kinder-EHBO. Voor de nieuwe medewerkers wordt een cursus kinder-EHBO aangeboden. De pedagogische medewerkers zijn in staat om gedetailleerd en gericht te observeren. Bij opvallende zaken wordt er extra geobserveerd en zo nodig met ouders overlegd welke stappen eventueel genomen kunnen worden.

De verplichte inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker ((50 uur) en 10 uur per FTE) wordt vooralsnog ingezet in de vorm van een pedagogisch coach én beleidsmedewerker.

De beleidsmedewerker is verantwoordelijk voor het ontwikkelen van het pedagogisch beleid en andere beleidstukken en protocollen en de implementatie daarvan, in overleg met de coach.

De pedagogisch medewerkers worden in hun werk in de praktijk ondersteund door de pedagogisch coach. De ondersteuning kan uiteenlopende vormen aan nemen. Hierover is alles te lezen in het pedagogisch coaching plan. Naast de individuele coaching, vindt er regelmatig deskundigheidsbevordering plaats.

Vanaf 1 januari 2025 moeten pedagogisch medewerkers beschikken over taalniveau **3F** voor Mondelinge taalvaardigheid, bestaande uit de deelvaardigheden spreken, luisteren en gesprekken voeren.